

"EDINOST"

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 8. uri zjutraj.
 "Edinost" stane:
 za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
 za polu leta " 3.— " " 4.50 "
 za četrt leta " 1.50 " " 2.25 "
 Z "Novičarjem" vred:
 za vse l to gl. 7.—
 " pol leta " 3.50
 " četrt " 1.75
 Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 4 nov., "Novičar" pa po 2 nov.

EDINOST

Oglasni in oznanila se računajo po vrsticah v petiti; za naslove z dobelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
 Poslana, javne zahvale, smrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Fiasza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravništvo Fiasza Caserma št. 2. Odpriete reklamacije o proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

V edinost 18. mar.

Zadeva Spinčičeva.

Konec utemeljevanja predloga manjšine imunitetnega odseka v tej zadevi se glasi:

Ako se pa disciplinarnim putem proganja politično delovanje poslancev — delovanje, ki nima na sebi znaka kaznivosti — in se to spravlja v zvezo z njegovo državno službo, koja z bok odpusta niti prizadeta ni, potem kaže tako postopanje vsaj na videz, da gre zato, da se z adene opozicijski poslanec in se ga prisili obmolkniti.

Poslanski zbornici nastane potem po klic in dolžnost, braniti posamičnega poslance zaradi njegovih izjav in drugačnega političnega delovanja, ako se to giblje v onih mejah, koje narodni zastop mora zahtevati od eksekutive ter jih braniti. Drugače se politično-strankarsko življenje, na katerem sloni javno življenje konstitucionalne države, ne more braniti pred vtiikanjem eksekutive.

Res je, da ni lahko trditi, da bi se bilo z naredbami proti poslancu Spinčiču po črki kršilo takozvano „zunanje“ imunitetno pravo, kakor je določeno v §. 16, odstavek 3. kazenskega zakonika z dne 21. decembra 1867. drž. zakon. št. 141. To naziranje podpira tudi kodifikacijska zgodovina avstrijske imunitetne pravice. Vladni načrt z leta 1861 vzprejel je v privilegij le zatvor radi kaznivih dejanj, dočim naj bi bilo dovoljeno vsako drugo proganjanje.

Pri pretresovanju vladnega načrta se je pa privilegij razširil v tem smislu, da se je kazenskosodno proganjanje postavilo v jedno in isto vrsto z zatvorom, to pa z ozirom na to, ker je po tedanjih deželnih redih, oziroma volilnih redih kazenskosodnemu proganjanju sledila izguba mandata. Kaže, da so pri kodifikaciji res imeli v prvi vrsti pred očmi kazenskosodna pro-

ganjanja, kajti le ta so provzročala izgubo mandata. Ker se pa postava ne poslužuje omejevalnega izraza „kazenskosodno“, ampak splošnega „sodno“, ne vidimo ovira, da ne bi prištevali sem tudi druga sodna, ne pa samo kazenskosodna proganja. Po odličnih pravosodnih avtoritetah pripoznano načelo je to, da često poseza postava dalje, nego je namerjal postavodajalec, in tudi narobe. Po sankciji (najvišjem odobrenju) loči se postava od postavodajalca, in živi potem samostojno, tako, da se glede na duh in besedilo mora tolmačiti po nje vsebini, dani jej po nje sestavi. In če je tako, potem se ne da opravičeno tajiti, da ne bi tudi „disciplinarno-sodna“ proganja spadala pod postavo, kolikor obstoje za posamične stroke uprave prava disciplinarna sodišča, v razliko od navadnih disciplinarnih komisij ali senatov, pomnoženih se sodniki.

Toda pri presojanju predstoječega slučaja ne bi moglo služiti niti to širše tolmačenje besede „sodno“, ker, izvzemši stan sodnikov, druge kategorije državne službe nimajo disciplinarnega postopanja, urejenega kot disciplinarno sodišče.

Ali, če se nam tudi res usiljujejo ti pomisleki gledé na črko postave, vendar govori duh za to, da se je s tem disciplinovanjem kršila imunitetna pravica.

Imunitetna pravica ne pristojta poslancu kot kak atribut (pridevek) osebnega odlikovanja, ampak ona je pravo narodnega zastopa v javnem interesu, kojemu pravu se ne bi mogli odreči. Ker je to pravo obramba neoviranemu delovanju, kakor tudi jamstvo svobodne besede narodnega zastopnika, tedaj ima ta namen, odstraniti vse, kar se protivi temu dvema nepogrešljivima temeljnima pogojema narodnega zastopa, svobodni in neoviranemu delo-

vanju. Tedaj zahteva duh imunitetne pravice, da se poslednja ne tolmači restriktivno (omejevalno), ampak ekstenzivno (razsežno.)

Postava pripoznava državnim služabnikom pasivno volilno pravico; in ker ne dela razločka glede na pravice poslancev, je izključeno, da bi se proganjala dejanja poslancev te kategorije, mej tem ko bi se ne smeli proganjati drugi poslanci radi istih dejanj. Imunitetna pravica mora veljati v jednaki meri za vse poslance brez razločka. Kot duhu imunitetne pravice naravnost nasprotna se morajo označiti posebno tista disciplinarna proganja, ki nosijo na čelu znak tendencioznosti (posebnih namenov), proganja, sloneča na samih spisih brez kontrole proganja, brez javnosti, brez zagovornika, koje samovolji prepuščeno najširje polje in katera se nam videjo veliko strožja nego prava kazenska pravda. S takimi proganjanji se vzbujajo domnevanje, kakor da se je hotelo stranskim potem doseči to, kar ni bilo možno doseči na potu, predrtanim po imunitetni postavi, namreč po potu rednega kazenskega postopanja.

Se stališča postave je istotako nepravilna trditev, da je hotel postavodajalec braniti poslance pred kazenskimi sodišči, pri katerih imamo največje zagotovilo nepristranosti, torej radi dejanj, kaznivih po kazenskem zakonu, z druge strani pa da mu je odrekel obrambo pred proganjanji po disciplinarnih oblastih radi manj kaznivih dejanj, čeravno ta poslednji način proganja lahko izpodkoplje, kakor priča predstoječi slučaj, vso ekzistencijo poslančeveo.

Po vsem tem so čuti manjšina odseka mora na dan in potem razsoditi po svoje, — potem grem zopet . . .

Zdenko. Govori, Vlada, kar govori!

Vladisl. (V zadregi.) In zdaj zopet ne morem — moj Bog, take smo ženske! Ko tako vse gori, tako kipi v globočini duše, — pa molčati in molče gledati Vaša dejanja — ne vedno razumna, oprezna, ker — oprezni ste malokdaj moški, samo pogumni — molče gledati in — trpeti, ker ne znamo besediti, ne delovati, kakor vi in to nas dela neumne, slabotne, vam „podložne“ . . . O le molčite, profesor; — in vender! V naši duši je zrcalo življenja, v naši duši zrcalo domovine! Najtajnejši pojavi o narodu, o osodi domovine, zrcalijo se v naši, v ženski duši — o, da bi zamogle, o da bi smele — me, me ženske otele bi tlačeno domovino tuje jarma, ker me poznamo pota, o j jedino le me, bližajoče se opasnosti — a ostati moramo neme, ker ne znamo in — ker se nas ne sluša.

Sever. Oj krivico nam delate, komtesa, tako Vas mi ne sodimo.

Vladisl. O uprav tako, kadar do tega pride. A propoz, priliko: kdo je največji, najopasnejši protivnik domovine, naroda?

Zdenko. } (H krati.) Nu? —
 Sever. }

opravičeno trditi, da se je po disciplinarni razsodbi, izrečeni proti poslancu Spinčiču, kršila imunitetna pravica, če ne po črki, gotovo po duhu, ter priporoča visoki zbornici, naj vsprejme resolucijo, navedeno začetkoma.

Dr. Ferjančič,
 poročevalec manjšine.
 Morsey, Globočnik, dr. Lang, Kulp.

Zemljiška odveza v Istri.

Govor posl. dr. Matka Laginje v seji posl. zbornice dne 14. marca t. l.

Visoka zbornica!

Oglasil sem se k besedi k poglavju 35 potrebščine državnega proračuna, ne morda zato, da bi govoril proti subvencijam, dovoljenim od države posamičnim zemljiško-odveznim zakladom, [ampak da pojasnim neko zadevo, ki je največje gospodarske važnosti za neko deželo te državne polovice, ter da pridobim, če le mogoče, visoko zbornico za to, da v tem smislu dobrotno vsprejme resolucijo, koje predložim.

Kakor znano urejene so razmere zemljiško-odveznega zaklada mejne grofije Istrske po postavi z dne 28. marca 1875, št. 72 drž. zakonika.

Te razmere nikakor niso vrejene končno; ta uravnava se je izcimila iz zadrege, torej ni definitivna. In da res ni, priča nam najbolje okolnost, da so od leta 1875 skoro vse dežele in kraljestva te državne polovice, koje so prizadete pri vprašanju zemljiško-odveznega zaklada, sklenile pogodbe z državo, s kojimi so dosegle izredne olajšave, [katerih olajšav pa ni bila deležna dežela istraka v letu 1875. Po emenjeni postavi, ali bolje re-

Vladisl. (Visoko.) Narod sam!
 Sever. Narod?!

Zdenko. Ni res, hčerka, narod je jedina podpora, pravcati rešitelj domovine.

Vladisl. Glejta, taki ste, — naša beseda ne velja! O da bi ne spoznali prepozno vi moški, da gledamo ženske bistreje; in vender je tako: — narod je poguba domovine! —

Ugon. (Prihiti v eni sapi vihteč v roki polo papirja.) Gospod grof, gospod grof! Pozor! Ni trenutka zamuditi —!

Vladisl. (Instinktivno, a v tajni samozavesti.) Zdaj grem! (odide počasi, ozri se temno in nezaupljivo v Ugon.)

19. prizor.

(Grof Zdenko, Sever in Ugon.)

Grof Zdenko. Kaj imate, Ugon?

Ugon. (Se obotavlja zaradi navzočega profesorja.)

Zdenko. (To opazivši.) Govorite brez skrbi, (predstavljajoč) gospod profesor Sever, moj prijatelj — komur so znane vse naše razmere.

Ugon. Potem dovolite, da zopet odidem —

Zdenko. (V zadregi.) Gospod profesor . . .

Sever. Razumem . . . oprostite! (odide k Vladislavi na verando, kjer živo gestikuje z njo.) (Dalje prih.)

PODLISTEK.

Mučenci naroda.

(Odlomek iz jednakoimovne drame v 3. dejanjih.)

II. dejanje 17. prizor.

(Grof Zdenko in profesor Sever v vrtnem paviljonu pri kozarcu vina. Na verandi z razgledom v vrt Vladislava, katera čita v knjigi, a sem ter tija vleče na uho pogovor.)

Grof Zdenko. Dobra misel, profesor, kaj ne? Tako čez noč oteti domovino svojo! Kako ste dejali? Opozoriti vlado na gorostasno spletko, ki se kuje zunaj v sosedni državi za slučaj vojne in tako pravočasno zaprečiti boj in grozovito klanje, izgubo dinastije! A v povračilo tega odkup domovine od tuje vlasti za večne čase — ha, ha! Svobodno domovino! Ha, ha! Izborna ideja, kaj ne profesor? Živi! (trčita.)

Sever. Izborna, a nikakor ne nemo goča, gospod grof!

Zdenko. (Vzdihne.) Da, da! Državljanji mi smo podobni stražam ponoči, kader sije luna. V nočnem polumraku prikraja se sovrag do praga domovine — vender se ne smemo geniti z mesta, ne smemo kričati, ne smemo rabiti streljiva, ker smo privezani na dolžnost molčati, dokler ne pride povelje — a tedaj je na-

vadno prepozno, domovina že izgubljena. Ni res tako?

Sever. Res je, in vender ne sme poginiti up!

Zdenko. Prav tako, — mi ostanimo hrabri!

18. prizor.

(Prejšnja, Vladislava, pozneje Ugon.)

Vladislava. (Prihiti od verande in prime za kupo.) Mi ostanimo hrabri!

Zdenko. Dekle —!?

Sever. Grofica —!

Vladisl. Ali niji tako dejal, papa? Niste dejali, profesor, „da ne sme poginoti up“? — Da, zares ste tako govorili ravnokar in jaz — jaz sem prislukala in na to — oprostita mi to, vidva resna moža — oprostita — ženski, ako tudi v njenem srci — vsaj imamo tudi ženske srce za taka čutila — sko tudi v našem srci jedenkrate prikupi, dolgo prikrit v globočini srca, ta čut do vrhunca in zavre v šumečih, gromčih besedah!

Zdenko. (Skoro gineno.) Vrlo dete si, hrabra Vladislava!

Vladisl. O ne tako, moj oče; to zveni kakor ironija na moje uho. Morda ni prilično — izata dokaj važnega, Ti in profesor, morda motim —

Sever. O gospica grofica —!?

Vladisl. Le tiho, profesor, prijatelj — a sedaj moram izpregovoriti, sedaj

čeno, po dogovoru, označenem v njej, deluje dežela istrska državi na nekdanj dovoljenih predplačilih 416.000 goldinarjev, koja svota se je po tedanji navadi izrekla kot neobresten dolg dežele nasproti državi. Država je sicer pozneje dovolila deželi istrski še nekoliko malih subvencij za pokritje tekočih potrebščin, ali te subvencije povrnila je dežela istrska popolnoma s 5% obresti, točno in lojalno. Od onega dolga, koji je znašal po likvidaciji s leta 1875, kakor rečeno, 416.000 gold. se je tudi že nekaj odplačalo, in mislim, da se ne motim, ako trdim, da je znašal ta dolg leta 1892 — podatkov seveda nimam pri sebi — kacic 360.000. gld.

Že ta znesek sam na sebi nima, gospôda moja, za skupno državo, za naš državni zaklad, rekeli bi, prav nikake važnosti, kajti za državo, ki računa s proračunom 609 milijonov, je svota 360.000 gld. zares malenkost, mej tem ko je največje važnosti za one okraje Istre, ki so prizadeti pri tem, kjer so namreč posamični prebivalci še vedno dolžniki zemljiško odveznemu zakladu; in kjer mora nadaljni obstoj takega dolga — odkrito vam moram to povedati — pritrirati do gospodarske pogube dotičnih mnogobrojnih družin in po takem tudi dotičnih davčnih okrajev.

Moj namén je torej ta, da država doprinese to malo žrtev, da vsaj dobimo nekako malo odškodnino za izgubo, nastalo po vsprejemu poznane usodepolne vinske klavzule in da s tem pripomoremo do malega gospodarskega razvoja mej našim ljudstvom na deželi.

Jaz menim, da smo v tem obziru — tudi če pustimo na strani druga vprašanja in ozire — opravičeni in sicer popolnoma opravičeni po precedencijah (predidodih slučajih), koje je ustvarila državna vlada sama. Ni treba nam praviti, gospôda moja, kako je država v poslednjih letih v največji meri jemala ozir na vse dežele in kraljestva, koje je težil dolg na zemljiški odvezi, in kako jim je dovoljila olajšave. Ni treba tukaj omenjati, da se je kraljestvu Gališkemu odpisala izdatna svota 9 milijonov — da ne govorim o oni, ki se ni imela povrniti —, ki bi se bila morala povrniti brezpogojno. Nočem kazati na to, da se je Bukovini odpisal dolg 10 milijonov, da druge dežele niso le ugodno likvidovale (pobotale) z državo, ampak, da so v letih 1875 do 1878 in pozneje do današnjega dne, ali vsaj do pred kratkim, dokler niso završile konverzije (premenjave) tega dolga, dobivale še znatne letne subvencije, kojih ni treba povrniti.

Omejim se le na svote, postavljene v proračun in na svote, ki se imajo skozi več let staviti v proračun, po katerih dobi Galicija letno subvencijo 2,100.000 gold. in Bukovina 206.000 gold., kojih ni treba povrniti.

Torej že oziri na pravico in korist govori za to, da tudi za naš država doprinese malo žrtev, koje bi smatrali kot veliko olajšavo.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

Notranje dežela.

Poslanska zbornica. V seji dne 13. marca so vsprejeli proračun ministarstva za poljedelstvo; v seji naslednjega dne pa poglavje „subvencije“ in „dotacije“. Pri tem poglavju se je zopet oglašil naš neumorni poslanec dr. Laginja, da spregovori prepričevalno besedo o zelo važni zadevi za deželo istrsko. Ta govor Laginjev je živa priča o trudoljubivosti in vsestranski skrbi tega poslanca za blagor domovine. Laginja ne prezre nijedne stvarice, on ne zamudi nijedne prilike, ko treba povzdigniti glas svoj v prid volilcev. In ako vlada ustreže želji resolucije Lagin-

jeve, potem se mora združiti vsa dežela, da na katerikoli način proslavi svojega — rešitelja. Resolucija, koje je Laginja predložil koncem svojega govora v tej seji, se glasi namreč: „Visoka vlada se pozivlja, baviti se z vprašanjem, ali ne bi kazalo razmere zemljiško-odveznega zaklada (ezonera) za mejno grofijo Istrsko konečno urediti tako, da se odpiše ostanek onega dolga, kiga ima tirjati država od dežele in je v postavi z dne 28. marca 1875. Drž. zak. št. 72 določen na 416.000 gld., in da se zajedno se strani uprave zaklada odpustijo zneski, koje dolgujejo obvezanci in kojih iztirjanje bi, tudi tam, kjer bi bilo mogoče, provzročilo prevelikih upravnih in iztirjalnih stroškov.“ — Kakor rečeno: vsa dežela bi se oddahnila, ako se Laginju posreči ta nakana. Opazujočim Laginjevo zares vzorno delovanje, nam je tembolj nerazumljivo, kako so se mogli najti naši rojaki, ki bi hoteli izpodbiti stališče takemu možu. — Kdor pa hoče vedeti, kako izborna je dr. Laginja utemeljil svojo resolucijo, čita naj govor, kojega smo začeli danes prijavljati na drugem mestu. — Poslancu Biankiniju je težko pri srcu, videčemu, da se potrosi za razne subvencije nad 8 milijonov, od teh dobi Lloyd skoro polovico, propadajoče brodarstvo na jadra pa niti noviča. Govornik je dokazal se številkami, kako grozno propada naša trgovinska mornarica. Na tem propadanju so najbolj hrivi visoki davki in pristojbine, koje morajo plačevati mornarji. Govornik graja postopanje uprave Lloydove, ker je zavrnila neki hrvatski dopis trgovinske zbornice v Spletu. Ljudstvo je pričakovalo, da gospod trgovinski minister vsaj z jedno besedico pokara to, ali molčal je. V resnici: na ta način ne pospešuje interesov države, ker mi Slovani ne pozabimo, da so nas vladni organi v dobi malo dni v dveh sledečih slučajih ranili globoko v srce, ker so nas z besedo in dejanjem označili kot ptujce. To postopanje je obžalovanja vredno, kajti v trenutku, ko se v slovenskih masah ukorenijo prepričanje, da so res le ptujci v tej državi in da se žnjimi postopa kot s takimi, utegne tronotek postati poguben za državo. Govornik ne kara vlade, ker podpira Lloydove, obžaluje pa, da ga ni utela povzdigniti na stebre solidne ekonomiske uprave.

V tej seji se je sklenilo tudi, da bosta davčni in obrtni odsek zborovala tudi mej počitnicami. Prvi se bodo posvečevali o postavnem načrtu o neposrednih davkih, drugi o preosnovi obrtnega reda. — V seji dne 15. marca vsprejeli so trgovinski pogodbi se Srbijo in Koreo in pa avstrijsko-romunsko konvencijo. V seji dne 16. t. m. so vsprejeli postavu o stavbeni obrti, kakor jo je premenila gosposka zbornica. Ta dan je bila tudi večerna seja, pri kateri so obravnavali o postavi zoper ponarejanje živil. Koncem seje je interpeleval poslanec Laginja radi postopanja znanega okrajnega glavarja pazinskega, slavnega gospoda Schwarza. Mož je povsod jednak, naj že živi v Postojni, Novem mestu ali pa v Istri. — Kedaj bode konec?!

Predsednik poslanski zbornici, doktor Smolka, se je odpovedal na tej časti. Novim predsednikom se najbrže izvoli levičar baron Chlumetzky, prvim podpredsednikom konservativni poslanec dr. Kathrein, drugim pa kak poljski poslanec.

V večerjajni seji je prijavil podpredsednik baron Chlumetzky, da je Smolka položil svoj mandat. Dr. Plener je predlagal, da se Smolki nakloni častna dotacija letnih 7200 gld. Ta predlog so podpirali govorniki vseh strank in ga je z veseljem pozdravil tudi ministerski predsednik grof Taffe. Poleg tega predloga so

sklenili tudi, da se v zbornici postavi doprsni kip bivšega predsednika. — Mladočeski poslanec Slavik je predložil predlog radi uvedanja obče volilne pravice.

Deželni zbori se snidejo baje takoj po Veliki noči, delegacije pa v mesece maju.

Vnanje države.

Vojna komisija državnega zbora nemškega je odklonila nedavno novo vojno predlogo. Potem so skušali posredovati in je bila dne 16. t. m. zopet seja. A na vse ponudbe je odgovoril državni kancelar Caprivi z odločnim: ne! Caprivi hoče imeti predlogo, kakoršno je predložila vlada in se ne umakne ni za las. Tudi v tem postopanju zrcali se — kako bi hitro rekli? — neizprosljivost nemškega cesarja. Ker se pa tudi vojna komisija noče udati, je gotovo, da se razpusti državni zbor.

Glede na volitve v Srbiji še nismo na jasnem, ker se je vlada, da nekoliko pomnoži svojo večino, poslužila ne ravno častnega sredstva, da je kar razveljavila nekoliko volitev, katere izpadajo seveda tako, kakor vlada hoče. A to je gotovo: pri vsem tem, da ima vlada večino v skupštini, mej narodom je nima gotovo.

Različne vesti.

Volitve pred durml. Deželni zbor tržaški je razpuščen po najvišjem ukazu z dne 8. t. m. Nove volitve se bodo vršile v mesecu maju. Sedanji mestni in deželni zbor posluje že tri meseca preko postavne dobe. Lahki v Trstu že pripravljajo svoje baterije. Lahonsko napredno društvo je zopet začelo dihati in njega glasilo že bobna o priljubljenosti in stalnosti sedaj gospodujuče „liberalne“ stranke. Uradni „Mattino“ se tudi menda že pripravlja, kako bi motil itak kalno vodo ter urival svoje polovičarsko prepričanje lehkovernežem. Vsakako je resnica, da se nasprotniki pridno pripravljajo — za to pripravimo se tudi mi!

„Independenteu“ se tresejo hlače. Vest, da je zaključen deželni zbor tržaški je prošnila „Independentea“ grozo in trepetom. V svojem strahu glede na izid volitev kliče na pomoč — Nemce! To vam je italijansko-radikalna doslednost! O tem krčevitem izvijanju spregovorimo prihodnjč. Ali to je gotovo: gospôda imajo slabo vest, sicer ne bi iztezali svoje roke po rešilcu, kojega sovražijo iz dna svoje duše. —

Poslanec Biankini o Mladočeskih. Dne 12. t. m. je bil v Brnu javen shod političnega društva mladočeskega. Tega shoda se je udeležil tudi dalmatinski poslanec in duhovnik Biankini. Pri banketu, vršivšem se po shodu, oglašil se je tudi ta poslanec za besedo ter spregovoril nastopno: Po zdoseganjem občevarju našem s kolegi „Kluba neodvisnih poslancev čeških“ prišli smo do prepričanja, da je naravnost obrekovanje trditev, da bi bili oni sovražniki vere katoliške, kajti nikdar nismo česa obravnavali žnjimi, kar bi bilo protivno cerkvi. Člani mladočeske delegacije v državnem zboru spoštujejo vsako versko prepričanje, in če delajo kako razliko pri tem, storijo to gotovo zato, da v polni meri poštevajo versko prepričanje naroda. Dokaz temu dobite, gospôda moja, v okolnosti, da smo mi iz kluba hrvatsko-slovenskih poslancev, torej jaz, tovariš Spinčić in tovariš Perić, koja obžalujeta, da ne moreta biti danes tukaj, katoliški duhovniki, na kar smo ponosni — in mi živimo kot Hrvatje in katoliški duhovniki v najlepšem sporazumljenju s „Klubom neodvisnih poslancev čeških“, kar bi absolutno ne bilo mogoče, ako bi imel ta klub v svojem programu protikatoliške namene.“

Liberalno pesem smo zapeli zopet v poslednji številki — tako stoji črno na

belem — no kje? — seveda: v „Slovenecu“. Treba, da nekoliko opišemo svoj liberalizem. Naš „liberalizem“ obstoji namreč v tem, da se nikakor ne moremo spoprijazniti se sedanjimi razmerami na Bolgarskem; da nam naša vest ne pripuše slavo peti Koburžanu in zloglasnemu Stambulovu; da se nam gnusi grda nehvaležnat, s koje sedanji oblastnoži obsipljejo ono državo, katera je narod bolgarski svojo krvjo rešila spon grozne sužnosti. Tak je naš liberalizem v sodbi naši o bolgarskih razmerah. Grda zavijača je, ako „Slovenec“ trdi, da nam je bolj mari pravoslavje, nego katoliška vera. Kje so dokazi?! Naša misel je ta — in mi se je ne sramujemo —, da mora vsakdo, ki nosi čuteče srce v svojih prsih, obsojati kruto postopanje proti sivolasemu cerkvenemu dostojanstveniku; in to tem bolj, ako je imel, kar tudi „Slovenec“ izrečno naglašja, prav. Mi nismo zoper Koburžana zato, ker je katolik in ker mu je volja, da ostanejo njegovi otroci katoliki, ampak zato, ker se nam studijo sredstva, kakoršna uporablja sedanji zistem na Bolgarskem in kakoršna se morajo studiti vsemu civilizovanemu svetu; sredstva ta so: kruto proganjanje in umorstva; proganjanja, ki ne prizanašajo ni sivi starosti, ni latorikam, nabranim na bojnem polju za svobodo Bolgarske. Proganjanje metropolita Klemena in umorstvo Panice, Milarova in drugov, značijo neizbrisljivo sramoto sedanjim oblastnežem. In monite, da je Stambulovu in družbi kaj na katoliški veri? Pojte, tako najivni vender niste! Tako gotovo, kakor je dal zapreti Klemena, tako gotovo bi vkoval v verige vse katoliške škofe tega sveta, ako bi bili na poti njega nebrzdani samovolji in ako bi imel moč v to. — Krono vsemu svojemu zavijanju je pa „Slovenec“ postavil s tem, da hoče utajiti upliv židovstva na sedanje razmere na Bolgarskem. Kdo poje slavo sedanjim možem pri vladi bolgarski? Dunajsko časopisje, ergo: Židje! Kdo je v najtesnejši zvezi s temi možmi? Budapeštanski krogi; ergo: zopet Židje! Notabene isti Židje, ki so izzvali sedanji kulturni boj na Ogrskem z namenom — kakor trdijo skupni škofje ogrski —, da bi zrušili podlago veri katoliški. In kdo je tisti klavitez — Jacobson mu je menda ime —, ki neprestano kuje in si izmišlja „dokumente“, s katerimi bi hotel dokazati isto, kar trdi tudi „Slovenec“ — da namreč Rusija nima nikacih simpatij na Bolgarskem? Zopet — Žid! Na tej družbi ne zavidamo „Slovenca“. — Konečno pa se obračamo do poštonosti „Slovenčeve“ z resnim opominom, da navede besede naše, s katerimi smo branili razkolno vero! — Mi smo branili le krščanska načela, zahtevajoča, da mislimo in čutimo človeški do vsega človeštva, torej tudi do kakega — metropolita.

Točnost poročil „Il Piccola“ je že od davna na glasu. Dokazal jo je zopet s tem, da poroča z Dunaja, da je predsednik Smolka poslal svojo odpoved — gosposki zbornici. Kdor se hoče torej dobro poučiti o razmerah parlamentarnega življenja avstrijskega, čitaj naj le „Il Piccolo“! Ta list menda jako nizko ceni krog svojih čitateljev, ker meni, da je za nje najslabše tudi dobro.

Ganimo se! Kaj bodemo prikrivali: spodnja tržaška okolica je v največji nevarnosti, da se v malo letih potopi v laški luži. No, moramo v tolažilo priznati, da se v mestu Trstu samem krepi in znatno množi naš živelj. A kjer smo Slovenci v majšini, je za nas velike važnosti, da se številno množimo in ne padamo; drugače bi zidali na pesek. — V okolici se ohranijo le oni okraji, kateri so probujeni po društvi in velmožih, drugi ginevajo dan za dnevom.

Res da tekmuje dve šolski društvi: jedna naša, v jasnim čelom, ker brani svoje, druga, zviždača, žre po požeruhovo

našo deco in odrasle. — Kaj se je izmislila „Lega“ zadnje dni? Razposlala je voditeljem laških šol, onim bližnje okolice, v katero zahajajo slovenski otroci — „mašnih bukvic“ v laškem jeziku, da s tem utihotapijo laško knjigo v slovensko hišo, Tako je dobil voditelj na laški šoli pri Sv. Jakobu več sto takih molitvenikov, da je razdeli mej okoličane. In poglejte, kaj je rekli neki slovenski oče: „Poglejte Lahe, oni celo darujejo mašne knjige otrokom!“ — Ubogi revež! Ne vé, da s tem hočejo potujčiti še bolj otroke, tako da se se v cerkvi ne hode več moliti slovenski „Oče naš“. Veste pa, kaj dela zdaj gospod Mavroner? Prav pridno išče slovenske podpise pri Sv. Alojziju in v Kadinu za laško šolo. Koliko mu jih pojde na limanco? Še preveč! — Naša slavna možka podružnica sv. Cirila in Metoda gotovo vé, kje je največja sila, potreba in nevarnost. Ganimo se, ako hočemo ohraniti, kar je bilo naše! — Kadinci so pošteni in tudi pri Sv. Alojziju dobimo svoje ljudi. — Videant Consul.

Družbi sv. Cirila in Metoda so poslali lepe zbirke knjig. Ivan Cotelj, kapelan v Kanfanaru v Istri, g. Anton Virant v Novem mestu, g. Fr. Peče v Starem Trgu pri Rakeku in g. Zofija Šabec v Opatiji. Prva kranjska avtonomna korporacija, visoki deželni zbor, odlikoval je zopet našo družbo, poklanjajoč jej tudi za l. 1893. velikodušni dar 1000 gold. Prvomestnik možke podružnice v Starem Trgu pri Rakeku, g. Fr. Peče, je poslal donesek tamošnje ženske in ženske podružnice v znesku 203 gld. 70 kr.; tamošnji pokrovitelj, g. trgovec Julij Rozina, je vplačal 100 gld., ustanovniki gg. trgovci I. Benčina, Fr. Kovač, Fr. Peče, Fr. Žagar in g. notar Fr. Strašek pa po 10 gld.; drugo je letnina in zbirka jedne vesele družbe. Vrli ženski podružnici v Gorici in Ormoži sta nas razveselile vsaka s 100 gld.; slavni občini zbor mariborske posojilne pa iz prebitka vplanskega upravnega leta tudi s 100 gld. Naša vedno delavna podružnica v Brežicah nam je poslala po g. tajniku J. Staniči, 14 gld. 38 kr.; 4 gld. 30 kr. je nabrala gospa Angela Brovnetova predpustni terek pri veselici tamošnje čitalnice kot Ipavka za razprodano sadje 8 gld. 73 kr., gospica Marijanica Planinčeva kot Hamburška kmetica za razprodane cvetice in 1 gld. 35 kr. je prav po krajearjih nabral g. Miroslav Haus iz Čateža pri težakih, ki delajo pri Savskih pobrežnih delih. Dalje so nam naklonili: Istrska posojilnica v Pulji 10 gld., Notranjska posojilnica v Postojni 10 gld., g. Anton Virant v Novem mestu 10 gld., ki so jih zložili pri veselici pustni terek Sokoli, š. g. Miloš Šmid, župnik v Solčavi, 8 gld. 73 kr., nabranih v prijateljski družbi, š. g. Ivan Dugulin, župnik v Ajdovščini, 7 gld. 70 kr. kot dar narodnjakov, zbranih v Budanjah na Vipavskem, „gospodičina v Opatiji“ 5 gld. 50 kr., g. Ivan Vrhovec v Žužemberku 5 gld., nabranih v veseli družbi, Sarinjski Sokol 3 gld. po g. starosti Alojziju Goričarju, vesela družba v Podgradu po g. I. Volku 1 gld. 92 kr., g. Pavel Šilo, učitelj v Vremah, 1 gld. 55 kr., nabranih v veseli družbi pri g. J. Deklevi in Fr. Novaku, [g. Fr. Dunaj 1 gld. 57 kr., nabranih na gostiji g. Janka Markovića v Cezanjevcih na Štirkem, g. stavec Ivan Semen 1 gld. 40 kr., g. L. Blejce, učitelj v Trzinu, 1 gld. 12 kr., zloženih v domači družbi pri g. Fr. Narobetu in Neimenovanec za stavo 1 gld. — Visokemu deželnemu zboru Kranjske vojvodine, vsem blagim dobročiniteljem iskrena zahvala! Sv. brata Ciril in Metod naj izprosita vsem obilnega Božjega blagoslova!

!Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Upravništvo Lloydovo pozablja celo svoje pravo in pristno imé, a nikdar ne zabi, — kam se ima obračati, da izberači svoj poldrugi milijonek in več državne podpore. — Kdor tega ne veruje, potrudi naj se na veliki trg pred palačo Lloydovo in videl bode, da se še danes — kakor

pred letmi — blišči v gorostastnih, lapidarnih, pozlačenih érkah naslov: „Lloyd-austro-hungarico.“ — Dobro bi bilo, da se je poslanska zbornica pred dovolitvijo podpore nekoliko ozirala na ta ponosni hungarico!

V morje bodo spustili dne 29. aprila v tehniškem zavodu (Stabilimento tecnico) novega križarja-torpedovca imenom „Maria Tereza“. Kumovala mu bode kneginjaukova Stefanija.

Iz Trsta se nam piše: Slavno uredništvo! V cenjenem Vašem listu pisali ste že proti izživljanju slovenskega tržaškega življa v Trstu po najnovejši ovetki „avite culture“ blaženih naših „puro sangue“. t. j. lavorikami obdane duhovite „canzonette“. — A kaj to! Pustimo jim veselje; naj tulijo svoj vedni refrén: „Nella patria di Rossetti, non si parla che italiano!“ — Toda kaj porečete pa k temu? Sinoči imel sem neko nujno delo, koje sem moral dovršiti v teku noči. Polnoč je že odbila, kar se éuje od daljave neko tuljenje; ko se isto bliža, možno je bilo razločiti, da so to „kulturni“ bratci, popevaajo duhovito „canzonetto.“ Nisem pazil dalje na-to. A nakrat mi pade na uho zatuljena beseda „á dia vi“; mislil sem si, da se motim; pristopim k oknu in vidim druhal kakih 8—10 pijancev (avita cultura!), ponavljajočo refrén prekrasno, melodično „canzonette“:

— — — „Ma sti sciavi, — maledetti! No vol parlar italian!“ — — —

Gosp. urednik! Kaj porečete Vi k temu? Kje je policija, kje so javni stražniki, ki sicer točno vrše svojo — dolžnost in točno spravljajo pod ključ vinske bratce radi „schiamazzi notturni“? Želeti bi bilo torej, da se kaj takega ne trpi sredi mesta in v živahni ulici?

Opozorite gosp. urednik sl. policijsko ravnateljstvo na to resnično okolščino, — o kateri Vam morem navesti več prič, — kajti tudi — slovenska kri ni voda! Mera je že polna!

Tržaški magistrat razpisuje darilo od 630 gld. za najboljši spis, izvzet iz domače zgodovine! Pisan mora biti poljudno, a zajedno seveda po kopitu laških zgodovincev: jednostanski. Kajti namen mu bode pred vsem mešati pojmove ter dokazovati, da so v Trstu od nekdanj bivali sami Lah. Prodložena dela presojala bode akademija znanosti in umetnosti na Dunaju — pardon — v Benetkah, kajti na Dunaju bi kaj takega presoditi ne mogli!

Pogozdovanje Krasa. Komisija za pogozdovanje Krasa sporoča o delovanju v minolem letu. Leta 1892. se je pogozdilo 50 hektarjev zemljišča ter se v to porabilo 305.585 drevos, ki so stala 1629 gld. 40 kr. Radi slabih vremen pomrlo je, oziroma pozgubilo se je 30% teh drevos. Kmetje iz Bazovico in Lokve izkopali so 41.000 lukenj za nasade, kar kaže, da se kmetstvo zanima za pogozdovanje. Za zboljšanje prejšnjih nasadov se je vporabilo 206.240 drevos (borovcev), ki so stala 886 gld. 18 kr. ali 4 gld. 430 na tisoč. Vkupno se je minolo leto posadilo 511.825 komadov drevos ter vsejalo 800 kg. semen. Vkupni troški so znašali 2518 gld. 98 kr. Komisija je tudi dala sezidati več ograj v varstvo nasadov ter v to potrošila 266 gld. 6 kr. Tudi je razdelila nekoliko tisočakov rastlin za državne nasade. Podpredsednikom komisije je bil imenovan namestniški svetnik baron Konrad; namestniškim zastopnikom komisije gosp. Ivan Šorli, njega namestnikom gospod Malong; namestnik m. dež. gozdnega nadzornika g. Ivan Bratina. G. Ivan Šorli je sprejel zajedno nalogo blagajnika.

Kmetijsko predavanje. Laška „Agraria“, oziroma oni, ki jo sestavljajo, so zopet oživelni na spomlad. To kmetijsko društvo, namenjeno izključljivo slovenskim kmetovalcem v okolici, naznanja samo v laškem jeziku in samo po laških časnikih (!), da bode jutri ob 10. uri predpoludne pri Sv. Ivanu (torej v slovenskem selu) preda-

vanje, oziroma praktični poduk o cepljenju, seveda tudi v laškem jeziku. Predavanje se bode vršilo na vrtu tamošnje ljudske šole. Ne vemo, kako bi mogel našim slovenskim kmetom koristiti tak popolnoma nepotreben poduk v tujem jeziku, kojega ne morejo razumeti! Primetniti moramo, da laška „agraria“ dobiva od države znatno letno podporo. Ubogi denar in ubogi kmet, ki mora to podporo plačati na davkih, a ti ne privoščijo, da bi poslušal pouk v jeziku, kojega razumeš.

Iz Vojšćice se nam piše 1. marcija: Blagor občini, kjer vlada sloga in postavnost. Ali je naši vasi namenjeno vedno vojskovati se, ker se imenuje Vojšćica, ali so pa temu drugi krivi, naj sodi svet. Ker pa dopisnik ni babjeverec (in menda noben čitatelj „Edinosti“), sodi on, da te zmešnjave pri nas provzročujejo le oni, ki imajo v občini kaj ukazovati. In res, od leta 1862. visé vedno pravde vsake baže med županstvom in občinarji, samo da obvelja trma prvega brez obzira na uboge sosesočane, ki se le zdaj prav živo občutujejo grenke posledke takega postopanja. Še pred nekoliko leti je bila naša srenja v zglede s številom volov, konj in ovac; zdaj je malo repov več. Vrhu tega se je naša občina večidel po nedolžnem zakopala v neizmerno dolgove, da se je bati, da zapoje tu ali tam boben. Ni čuda, ker se morajo občinarji z županstvom že od leta 1862. pravdati na veliko veselje gospodov doktorjev. Le majhen povod, pa je zadosti, da se občinar zaplete v pravde in stroške. Zarad malenkosti nastane večkrat dolgoleten prepir, zarad keterega srbi dotičnega občinarja, in naposled, naj zmore ta ali ona stranka, denar se je preselil za koleke in prišel v druge roke. Denarja ni več v občini. Ondan sem bral, da se je Salomonova, pet centov težka zlata skleda v valovih jadranskega morja izgubila med preseljevanjem narodov. Na kako hvalo bi prišla zdaj nam taka skleda! Toda šalo na stran! Pri nas je v istini zarad vednih pravd prava beda. Vsakega prepira na tem svetu je naposled enkrat konec. Bilo bi pri nas skrajni čas, da kak prorok Jozve ustane in zaukaže solncu: to je resnica; stoj in utruji se, pa mir besedi! Še zmirom so pravde med županstvom in občinarji zarad slogov, zarad zvonika in duhovnika. Manji posestniki zahtevajo jednako [postavno mero, županstvo postopa nasprotno. Blagi čitatelj naj sodi, kdo ima prav! Povedal sem, ter sem rešil svojo ubogo dušo, ki pa v tem ni grešna, ker namerava napraviti mir v hiši in opozoriti druge občine, da slogo spoštujejo. —y—

Z Menišje se nam piše: V dodatek svojega zadnjega poročila v „Novičarju“, Vam naznanjam, da je urarju, ki je napravil cerkveno uro v Begunjah, ime Matija Lenart. Mož je doma iz Št. Ruperta na Dolenskem, ter bodi s tem gorko priporočen njim, ki bi potrebovali kake cerkvene ure. — Ob tej priliki Vam naznanjam, da dobimo meseca januarja prihodnjega leta c. kr. okrajno sodišče v Cerknici. Te dni se je mudila posebna komisija v Cerknici ter je kupila hišo posestnika g. Josipa Milovca za 20.000 gld.; v tej hiši bode c. kr. okrajno sodišče. Smem reči, da kup ni previsok za krasno hišo, katera je kakor navlaš za c. kr. urade. Meniševci so veseli, da bodo imeli urade tako blizu; kajti iz Begunj v Cerknico je le dobre pol ure hoda.

Včeraj, 13. t. m. je bil nastal ob 9. uri zvečer ogenj v Begunjah, ki je upepelil 2 hišici, 2 hleva, 2 kozolca in 1 skedenj; vrhu tega nekaj obleke, živeža itd. Pri tej priliki smo Meniševci bridko čutili, kako nujno nam je potreba v o d o v o d a, ker nismo imeli skoro s čim gasiti. Izrednemu trudu na pomoč nam prihitevših ognjegasev iz Cerkuice in iz Dolence vasi se je zahvaliti, da se je ogenj omejil. Na pogorišču smo videli tudi cerkniškega župana Žitnika in podžupana Milavca, ki sta pomagala, kolikor sta mogla. Hvala vsem!

Povodom praznika sv. Jožefa priredi državna železnica dne 19. t. m. ra progji Trst-Sv. Andrej-Boršt nastopne štiri osobne vlake, kot dodatek navadnemu nedeljskemu voznemu redu: Vlak št. 133, ki se odpelje iz Trsta-Sv. Andrej ob 2:10 pp., št. 134 ob 3:1 pp., št. 136 ob 4:9 pp. in št. 135 ob 7:11 pp. Čestilec sv. Jožefa dana je torej obilna prilika obiskati cerkev sv. Jožefa v Riemanjih.

Mlekarstvo, Vsak gospodar je že poskušal, da valed krmiljenja krav v hlevu zgublja mleko na dobroti in se tudi manjša molža. Ne moremo si kaj, da ne bi opozorili gospodarje na Kwizde Kornenburški prašek za rejo živine Frana Ivana Kwizde c. in kr. avstr. in kr. romunskega zalagatelja za živino zdravniške-izdélke, Kornenburg pri Dunaju. Ta prašek, ako se pivedlje krmí, boljša mleko in pomnožuje molžo.

Društvena krčma
Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici „Cassermá“, glavni shajališči tržaških Slovencev vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovenskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, kavarnar. Cl.

Pivarna Lavrenčič via Rossetti (na-proti lekarni E. Leitenburg) priporoča svoja izborna isterska vina čistim družinam po najnižji ceni 28 kr. liter v stanovanje postavljaj; naročila pod 28 litrov se ne sprejmejo. — Čestitim gostom se priporoča tudi izvrstno pivo in izborna kuhinja ter dobra isterska kapljica.

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjskem (Via Campanille v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Pontorosso). Po dvakrat na dan frišno oprano mleko po 12 kr. liter neposredno iz Št. Petra, sveža (frišana) smetana.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Prodajalnica in zaloga jestvin „Rojanskega posojilnega in konsumnega društva“, vpisane zadruge z omejenim poslovanjem v ulici Belvedere št. 3., bogato založena z jedilnim blagom razne vrste in po nizkih cenah se priporoča kupovalcem v Trstu in iz dežele. 54 104

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghega in Cecilia, toči izvrstno domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštne tiskarice. Cl.

Franca Potočnika gostilna „Andemo de Franz“ v ulici Ireneo se priporoča slavnemu občinstvu Toči izborna vina in ima dobro kuhinjo Cl.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1 trgovina z mnogovrstnim lesnim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. itd. Cl.

Gostilna „Štoka“ staroznana pod imenom „Belladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporoča se Slovencev v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako mešanom, kakor na deželo. Cl.

Gostilna „Alla Vittoria“ Petra Muscheka, v ulici Sorgente (Via Torrente št. 30) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenočišča neverjetno v ceno. Cl.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via St. Giovanni in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončnega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Antonijeta Drenik, Via Piccolomini številka 2, se priporoča tržaški slovenski gospódi za vsakovrstna dela, spadajoča v stroko šivilje, po najnovejši parizki in dunajski modi. Zagotavlja točno postrežbo v popolno zadovoljnost in po nizkih cenah 28—52

Gostilna „Alla città di Graz“ Via Gep-pa št. 18 poleg kavarne „Universo“ priporoča se Slovencev v mestu in na deželi, — Točijo se izvrstna vina, in je izvrstna tudi kuhinja — Gostilna je odprta do polnoči. Z odličnim spoštovanjem Cl. JAKOB KUMAR

V gostilni „Alla Croce di Malta“ Piazza della Zonta, točijo se istrska in furlanska vina najboljše kakovosti po 32 kr. liter. Kuhinja dobra in postrežba točna. Vino v sodčkih za družine po 26 kr. l. franko na dom. 13—7. Spoštovanjem Y. COVACICH.

E. Šverljuga, brivec v
dion št. 1, priporoča se slav. občinstvu za
blagohotno obiskovanje. Cl.

Spretnega pisarja
išče pod ugodnimi pogoji
odvetnik
Dr. M. Pretner
v Trstu.

Se rabi 40 let v mnogih hlevih, kadar
krave ne marajo jesti, kadar imajo
slabo prebavo, v svrhu zboljšanja
mleka in da krave dajo več
mleka. (Il. b)

KWIZDIN
Korneuburški
redilni prašek za živino
osebito konje, rogato živino in ovce.
Cena škatli 70 kr., polovici škatli 35 kr.
Dobiva
se v lekar-
nah in drogeri-
jah Avstro-Ogrske.
GLAVNA ZALOGA:
Fr. Iv. Kwizda
c. in kr. avstr. in kr. rum. dv. založnik,
okrožni lekar Korneuburg, Dunaj.

Paziti je na zgornjo varstveno znamko
in zahtevati izrečno
**Kwizdin Korneuburški redilni
prašek za živino.**

**Gostilna s prenočišči „Alia
Nuova Abbodanza“**
Via Torrente št. 15. (poleg obokov Ciozza
najosrednja lega v Trstu.)
Prostori so odprti in preskrbljeni s svežimi
jedili do 2 ur popolnoči. Izvrstna namizna in de-
sertna vina, izborna kuhinja, Dreherjevo pivo po
nizkih cenah. Jamčim za točno in vestno postrežbo
ter se priporočam blagovoljnemu naklonjenosti slav-
nege občinstva.
104-55 **P. Favero.**

Jak. Klemenc
TRST
Via S. Antonio št. 1.
priporoča

najnovije zavratnike iz volne, z žido za
gospo in gospice; židane zavratnike,
ovratnike in zapestnice za moške; ži-
dane rute za moške in ženske; volnene
čepice za otroke več vrst; boa, mufo iz
kožuhovine, davants Sabo iz suraha in
čpke za plese, židane dežnike na
izber.
Zagotavlja se točna postrežba pri
vmernih cenah. 14

DROGERIJA
na debelo in drobno
G. B. ANGELI
104-58 TRST 12-12
Corso, Piazza della Legna št. 1.
Odlikovana tovarna čopičev.
Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelek.
Lak za kočije, z Angleškega, iz Francije
Nemčije itd. Velika zaloga finih barv, (in
tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. Lesk
za parkete in pode.
MINERALNE VODE
iz najbolj znanih vrelcev kakor tudi romanj-
sko žveplo za žvepljanje trt.

Petronio & Madalena 12
(naslednika A. Pipana) na oglu Via Torrente in
Ponte della Fabra, priporočata svojo trgovino
z moko in različnimi domačimi pridelki, zlasti pa
svoje bogato zalogo kolonialnega blaga. Cene so
neverjetno nizke, postrežba vestna in nagla.

Čista krv
zdravje!
Tajne bolezni, lisaji, spuščaji, ble-
dost, splošna utrujenost, slabost, se
izgubijo pri zdravi krvi. Mi jamčimo
za gotovi uspeh pri uporabljanju naše
metode.
Pri vprašanjih je priložiti povratno
marko. 11-13
„Office Paris Sanitas“,
30. Faubourg Montmartre.

Privilegovane škropilnice proti pe-
ronospori inženirja Živica, so spo-
znane kot najboljše, ker so najpro-
stejše, najbolj trdne in trpeče; naj-
bolj lahke in hitre v rabi, ker po-
rabijo najmanj tekočine in ker pri
vsem tem najmanj stanejo. Podpi-
sana tvrda jih pripravljajo zavolj
tega v mnogem številu za prihodnjo
spomlad ter pošilja, že zdaj pro-
spekte in cenike brezplačno vsa-
kemu, kdor se oglasi in oddaja
obrazce. Priporoča tudi druge
svoje blago in razna svoja dela.

Živic in družb.

v TRSTU, ulica Zenta 5,
inženirski urad, zaloga strojev in
dotičnega blaga, zastop tovarnic,
mehanična delavnica. 16

**Vozni listi in tovarni listi v
Ameriko.**
Kraljevski belgijski poštni parobrod
„RED STEARN LINE“ iz Antverpena
direktno v
New York & Philadelphia
koncesionovana črta, od c. kr. avstrijske
vlade. Na vprašanja odgovarja točno: kon-
cesionovani zastop 50-7

„Red Star Linie“
na Dunaju, IV Weyringergasse 17
ali pri
Josip-u Strasser-u
Sdeditiionsburea für die k. u k. Staatsbahnen
in Innsbruck.

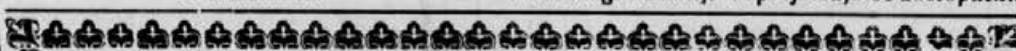
Nič več kašlja!

Balzamski petoralni prah
ozdravi vsak kašelj, plučni in bronhijalni katar,
Dobiva se v odlikovani lekarni. 20-104
PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg
Pošne pošiljave izvršujejo se neutegoma.

Nova patent samotvorna
brizgalnica za trte in rastline
„Syphonia“

prekaša vse do sedaj
poznane brizgalnice —
ker deluje
SAMOTVORNO.
To dokazuje tisoči po-
hvalnih pisem.
Slika in popis je za-
htevati pri tovarni za
gospodarske ter vino-
rejske stroje.

PH. MAYFARTH & C.
Wien, II., Taborstrasse 76 10-7
Katalogi zastoj. V sprejemajo se zastopniki.

11 goldinarjev franko do vsake že-
lozniške postaje v
Istri poslan, ako se naročnik skliče na ta
časnik, stane pri meni en modroc na per-
esih (Federmatratze). Ti modroci so so-
lidno iz najboljšje tvarine narejeni, imajo
po 30 dobro vezanih, močnih peros iz
najboljšega bakrenega drata, so s finim
afrikom tapecirani in močnim platnenim
evilhom preoblečeni ter pri najtežji rabi do 15-20 let nobenih poprav ne zahtevajo. — Pri
naročilih z dežele naznani naj se vselej natančno na mera postelje v notranji luči.
— Ako se torej dobi za 11 gl. dober, franko doposlan, tapeciran modroc na peresih,
je pač neumestno kupovati malovredno nadomestke, kakor žiča-te žimnice, slamnice itd.,
kateri pravemu namenu, imeti dobro postelj ne vstrežajo.

ANTON OBREZA,
tapecirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 4.

Ta domača, edina narodna tvrda te stroke na Slovenkem bodi slav. občinstvu najbolj
priporočena za nakupovanje žimnic, salonskih garnitur, divanov, stolov, preprog, zagrinjal
in vsega in vsega v tapetnisko obrt spadajočega dela. Ceniki s podobami zastoj in
franko. Hitra in poštena postrežba, nizke cene posebno pri bališih in obširnejih naročilih.

Otročji vozički
jako elegantni fini, in močni dobivajo se pri meni skozi leto in
dan in sicer v vseh barvah, kakor rudoče, modre, sivo in olivno
po gold. 5, 50, 6, 7, 8, 9, 10 in višje po vsaki ceni do 25 gl.
Pri meni je najcenejši kraj za kupovanje
otročjih vozičkov. 17-30

**Vsi stroji za kmetijstvo, vinarstvo in prirejanje
mošta iz sadja!**

Mlatilnice, vitelji, trijeri,
mlini za čiščenje žita, slamočnice,
samotvorni aparati proti
peronospori, stiskalnice groz-
dja in oliv, stiskalnice sadja, mlini
za sadje, potrebnice za kletarstvo,
sesalke za vse potrebe, kakor tudi
vsi stroji za kmetijstvo,
vinarstvo in izdelovanje
vina iz sadja

prodaja v najboljši in najnovejši sestavi
IG. HELLER, DUNAJ,
22 Pratestrasse N. 78.
Cenike z obi imi podobami v hrvatskem, nemškem, italijanskem in slovenskem jeziku
zastoj in franko.
Najkulantnejši pogoji. — Jamčenje za dobro delo. — Pošilja se tudi na poskušnjo.
Cene so zopet znižane. Prekupci dobijo visok rabat.

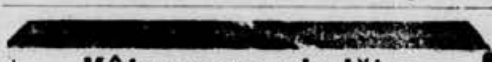
Cerkvena obleka in orodje.
Podpisana ima v zalogi najraznovrst-
nejše trpežno krasno blago za ban-
dera, baldahine, razno-
barvene plašče, kazule,
pluviale, dalmatke, ve-
lume, albe, koretelje in
prte, sploh vse, kar se rabi v cerkvi
pri službi božji. — Blagovolite se torej
ozirati, prečast. gospodje, pri naročilih na
vdovo-rojakinjo ter ne podpirajte tujih trdk
društev ali potujočih agentov. — Izdelajem
ročno in pošteno po najnižji ceni ban-
dera in drugo obleko. Zagotavljam torej
hitro in najpoštenjšo postrežbo in najnižjo
ceno, hvaležna boče podpisana za najmanjša
naročila. — Najodličnejšim spoštovanjem se
priporoča 10-1
Ana Hofbauer,
imejteljica zaloge cerkvene obleke v
Ljubljani, Gledališke ulice št. 4.

Alojzij Suppanz

urar, Corso št. 39. 29-104
Prodaja in popravlja ure.

Odlikovana zlato medaljo: Bruxelles 1892.
Najboljše sredstvo za
želodec

katero želodec in opraviła
prebavnih delov života krepi
in tudi odprti život pospešuje,
11-25 je
tinktura za želodec,
katero pripravila
Gabrijel Piccoli,
lekar „pri anjelju“
v Ljubljani na dunajski
cesti.
Cena 1 stekl. 15 novcov.
Izdelovatelj razpošilja to tink-
turo v zabojčkih po 12 ste-
klenic in več. Zabojček z 12
stekl. stane gl. 1.36; s 24
gl. 2.60; s 36 gl. 3.84; s 44 gl. 4.26; 55 stekl.
tohta 5 kg s poštno težo in velja gl. 5.26; 10
stekl. gl. 10.30. Poštno plača vodno naročnik.
Dobiva se v lekarnah v Trstu, na Pri-
morskem, v Istri in Dalmaciji.

Kôtranove sladčice
katero izdeluje lekarničar
PRENDINI v Trstu
Telefon št. 334. 21-52

Velika poraba ki je dandanes v navadi
rabiti kôtranove izdelke pričela mo je,
da sem začel sam izdelovati iz pristnega
kôtranovega izvlečka iz Norveškega
izvrstne sladčice podobne onim, ki dohajajo
iz inozemstva
Te sladčice imajo isto moč kakor kôtra-
nova voda in glavice (Kapsule), lažje se,
proživajo in prebavijo ter se prodajajo po
prav nizkej ceni. Da se ogne ponarejanju
na enej plati vdobljeno ime izdelovatelja
Prendinija in na drugej besedo Catrame.
V Trstu se prodajajo v lekarnici Prendini
v škatljicah po 40 kr., prodajajo se tudi v
vseh večjih lekarnah v družih deželah.

**Krasne uzorce zasebnikom pošilja zastoj
in franko.**

Bogate knjige z uzorci, kakoršnih še ni bilo,
za krojače nefrankovano. Jaz ne popuščam za
2 1/2, ali 3 1/2 goldinarjev pri metru, ne dajom
daril krojačem, kakor to dela konkorenca na
račun zadnje roke, ampak imam le trdne in
čiste cene, tako, da mora kupiti vsak zasebnik
dobro in ceno. Prosim torej zahtevati le moje
knjige z uzorci. Svarim tudi pred pismi kon-
kurence, ponujajočej dvakrat toliko popustka.

SNOVJ ZA OBLEKE.

Peruvien in dosking za čistito duhovščino, pred
pisano snovi za uniforme c. kr. uradnikov,
tudi za veterane, ognjegasce, telovadce, livroje,
sukna za biljarde in igralne mise, preproge
za vozove, loden nepremičen za lovsko suknje.
snovj za prati, potne ogrtače od gl. 4-14 itd.
— Edor hoče kupiti vredno, pošteno, trajno,
čisto volneno sukneno blago, ne pa dober kup
cunje, ki se komaj toliko vredna, kolikor se
plača krojaču, obrne naj se do

IVANA STIKAROVSKY v BRNU
24-10 (v tem Manchesteru Avstrije) 24-5
Največja zaloga fabriškega sukna, v vrednosti
1/2 milijona gl.

Da pojasnim velikost in zmoglost izjavljam,
da moja roka združuje največe izvažanje sukna
v Evropi, izdelovanje kamgarnov, potrebnic
za krojače in veliko knjigovoznic le za lastne
namenje: Da se prepriča o vsem tem, prosim
slavno občinstvo, da si, kadar mu prilika na-
nese, ogleda velikanske prostore mojih proda-
jalnic, kjer ima posla 150 ljudi.
Pošilja se le po poštnem povzetju.
Dopolnje v nemškem, madjarskem, češkem, poljskem,
italijanskem, francoskem in angleškem jeziku.